

Profil af Ivar Rosenberg

- som fortalt af Karin Rosenberg til Allan Stephensen - med venlig hjælp af Arne Svensson, Hans "Focus" Nielsen, Anders Stefansen, Knud Lindhard, Paul Bach, Freddy Enok Hansson og Jan Sættrup.

1.12.1926-5.9.1993.
Ivar, 1965.

Karin er født 13.1.1943 og lærer Ivar at kende i 1972. Han havde i mange år boet på Holmehøj i Nordsjælland, og da de to giftede sig den 7.7.1973, flyttede Karin ind her.

*

1. juli, 1945 startede Ivar sin karriere i toneafdelingen hos Minerva Film A/S, hvor han bliver udlært. Han fratræder sin stilling 30.6.1948, men vender tilbage 1.4.1950. Ivar slutter definitivt 31.3. 1951 og grunden hertil kan læses i flg., forkortede udgave af en anbefaling, som dir. Boisen

skrev til ham samme dato:

"... vi beklager, at den stærke nedgang i kortfilm produktionen, som har medført store vanskeligheder for vores selskab, har gjort det nødvendigt at opsigte vort personale pr. 1.4. Ivar Rosenberg har i den sidste periode arbejdet som tonemester, og har haft ansvaret for lydsiden på en lang række dokumentarfilm. Både normalfilm og smalfilm. Har både ved ombygninger og forbedringer af udstyret vist udmærkede konstruktive evner. Han har haft lejlighed til at arbejde med såvel 35 mm og 16 mm tonerkameraer og mixer, samt tape- og wire recordere samt skæreapparat til grammofonplader. Han har også ofte foretaget lydoptagelser i marken med transportabelt optageudstyr.

Han har været ansvarlig for meget krævende musikoptagelser og mixninger af forskellige typer lydbånd. Desuden har han været benyttet som selvstændig fotograf, ligesom han i lange perioder har passet selskabets filmforevisninger. Rosenberg er meget musikalsk, og har altid vist interesse for sit arbejde. Jeg skal derfor give ham min bedste anbefaling".

Som en af sine sidste opgaver som tonemester i begyndelsen af 1951, var en 15. min. lang, 16 mm dokumentarfilm, "Alle mine Skibe", om det store skibsværk - genbo til Den lille havfrue på Langelinie. Filmen var én i rækken af "Marshall-film" (Marshall-hjælpen). I filmen høres Bodil Kjer, som lægger stemme til Den lille havfrue og Poul Reichardt til B&W-værftets svejser, Helge Jensen.

Minerva Film A/S blev etableret den 1.9.1935 af cand. polit. Ingolf Boisen og cand. jur. Axel Lerche. I starten var inspirationskilden de engelske dokumentarister. Siden blev det til over 1.000 kort- og dokumentarfilm samt reklamefilm. Efter Lerches død i 1949 fulgte nogle turbulente år, og Torben Madsen blev adm. dir. Bl.a. Karl Roos, Jørgen Roos, Henning Carlsen og Jørgen Leth begyndte ligesom Ivar deres karriere her.

*

I 1930'erne opføres på Dortheavej 3 en fabriksbygning, som forhøjes med en række etager i 1946. Bygherren var A/S Plastica, som ejedes af C. Schous Fabriker. Omkring 1950 etablerer A/S

Plastica (som også ejede Tono) her et studie, som efterfølgende flytter til Bispebjerg Bio.

Sammen med sin assistent, Ole Skov, foretager Ivar alle slags indspilninger, ligesom der skæres lakplader til matricefremstilling til Tono selv såvel som til andre selskaber, bl.a. til Metronome.

I Bispebjerg Bio traf jeg Ivar for første gang i vinteren 1958 - og også Gustav & Gunnar Winckler, Buerne og mange andre.

Men Ivars arbejde for Plastica sluttede den 31.1.1960. Her følger en anbefaling fra ledelsen:

"Herr tonemester Ivar Rosenberg har været beskæftiget inden for vort firma fra den 12.4.1951 til den 31.1.1960 og forlader sin stilling hos os efter eget ønske.

Herr Rosenberg har i den forløbne tid hos os, først som assistent og har senere som tonemester selvstændigt foretaget vore

Papa Bues Vikinger i Bispebjerg Bio, 1961.

grammofonoptagelser og dertil hørende overspilninger til lak. Han har endvidere udført dels diverse moderniseringer af vort apparatur og dels helt nye anlæg.

Da herr Rosenberg har udført sit arbejde med stor dygtighed og interesse, kan vi medgive ham vor bedste anbefaling for den tid, han har været beskæftiget i vort firma".

*

I 1956 køber Anders Dyrup og Karl Emil "Allegro Musik" på Borups Allé 111, som døbes om til "Nordisc". Skråt overfor indretter Ivar sit første studie i en danseskole, formodentlig i midten af 1950'erne.

Ivar skærer lakplade for RCA. Nr. to fra venstre er kapelmester Ronnie Hartley.

Foto fra ca. 1960, venligt udlånt af Karin Rosenberg.

Fra omkring 1957 har Ivar studie i Islev Danseskole, som havde til huse i den nu nedlagte Islev Bio på Slotsherrensvej 228 i Vanløse. Her indspillede han i efteråret 1957 for Philips, Lily Brobergs første plader - under medvirken af et syngende publikum!

KEK, Ivar, Jack Dupree og hans veninde, Shirley.

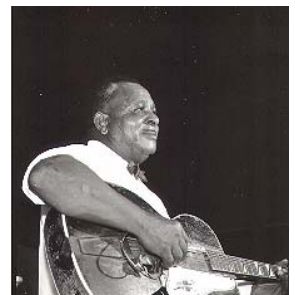

Jack spiller blues.

Herover et par fotos jeg tog under optagelserne for Storyville i dagene 14. og 15.6.1962 i Islev Danseskole. (Jack giftede sig i øvrigt senere med Shirley).

*

Fra ultimo 1950 til slutningen af 1970'erne foretog Ivar et hav af indspilninger for Storyville. I begyndelsen var det mest blues, en genre som Karl Emil altid satte meget højt. Det startede med Champion Jack Dupree i december, 1959 og Memphis Slim i august, 1960 og mange flere, efterhånden som de gæstede Danmark i forbindelse med de mange *American Folk Blues Festivals*. I oktober, 1963: Otis Spann, Big Joe Williams, Lonnie Johnson og Sonny Boy Williamson. Samme måned I 1964: Williamson igen, Sunnyland Slim, Sleepy John Estes og John Henry Barbee. I oktober, 1965: Roosevelt Sykes. Sonny Terry & Brownie McGhee blev indspillet i november, 1971 og Robert Pete Williams i marts, 1972 og Little Brother Montgomery i september måned.

Otis Spann, 1963 Lonnie Johnson, 1963 Little Br. Montgomery, '63 Big Joe Williams, 1972

*

Udover ovennævnte blues kunstnere indspillede Ivar også en mængde traditionelt jazz for Storyville. Fra 1962 var det de mange plader med Papa Bues Viking Jazzband med eller uden Liller og forskellige udenlandske gæster, der var den store indtægtskilde. Men allerede to år efter fik de konkurrence af bl.a. Theis/Nygaards Jazzband og i 1972 dukkede så Fessors Big City Band op på plader. I 1970'erne blev det også til indspilninger med Albert Nicholas, Art Hodes, Wild Bill Davison m. fl. I samme årti blev der også lavet plader med moderne Jazz. Bl.a.

med The Danish Jazz Army, John Tchicai & Strange Brothers og med Erling Kroner. Det var meget aktive år for både Ivar og Storyville.

*

I 1965-1971 havde Ivar studie i Vanløse Bio, Jernbane Allé 38, 3720 Vanløse, "Ivar Rosenberg Sound Technic". Studiet var særdeles avanceret med bl.a. en stor hjemmebygget, 8-spors båndoptager, men han kunne kun arbejde her, når der ikke blev vist film i biografens sal. Det blev til bl.a. flg. indspilning: I 1965 for Sonet, en LP med The Defenders, prod. af Jimmy Campbell.

I februar, 1967 skulle Ivar indspille en LP med The Beafaters for samme selskab. Walther Klæbel var blevet gruppens manager og havde fået den afsat til Sonet. Iflg. Morten Kjerumgaard havde dir. K.E. Knudsen med glæde taget imod denne gruppe, der spillede blues og også havde jazznumre på repertoire. Imidlertid mødte bandet op helt uforberedt, og den holdning passede bestemt ikke Ivar. Han var vant til en disciplineret holdning, selv fra såkaldte musikere, der spillede rock. To numre fik de i kassen - og så kunne de komme tilbage, når de vidste, hvad de egentlig ville spille! Det gjorde de så den 25. maj og projektet blev omsider gennemført. I februar-maj, 1969 var Burnin' Red Ivanhoe på programmet: En dobbelt-LP for Sonet. Samme år blev det også til en Sonet single med Day Of Phoenix med bl.a. Cy Nicklin (g,v).

Den 16. juli, 1969 indspiller Ivar noget helt specielt. Det er bigbandet Cadentia Nova Danicas første LP, "Afrodisiaca". Titelnummeret er skrevet af trompetisten Hugh Steinmetz. De øvrige 24 musikere er: Theo Rahbek (tp), Mauritz Tchicai (tb,sousaphone), Kim Menzer (tb,fl), Willy Jagert

(Ivar, ca. 1966 i Bispebjerg Bio.
Foto venligst udlånt af Karin Rosenberg.

(ophicleide), Jørgen Thorup (cl), John Tchicai (as,ss), Bent Hesselman (fl), Sune Weimar (as), Christian Kyhl (as,ss), Michael Schou (as,fl), Willem Breucker, Mogens Bollerup (ts), Niels Harrit (ts,fl,saw), Ole Kuhl (ts,ss), Max Brüel (bars), Ole Matthiessen, Ole Thilo (org), Pierre Dørge (g), Steffen Andersen (b), Claus Bøje, Jon Finsen (d), Anthony Barnett (perc), Giorgio Musoni (balafon,african-d,gong), Simon Koppel (tymp) og J.C. Moses (cow-bell,perc).

Dagen efter indspilles resten af pladen (B-siden) indeholdende fire kompositioner af John Tchicai med en noget mindre besætning. Pladen blev produceret af den velkendte Joachim Ernst Berendt og udgivet i Tyskland på MPS året efter. Både Boris Rabinowitsch og Arvid Meyer anmeldte pladen som en bedrift. Erik Wiedemann beskrev den som en triumf for både Steinmetz, Tchicai og hele orkestret. Boris skrev endvidere om titelnummeret: *"En 22 min. lang kollage, der med næsten svimlende virkning storartet understøttet af Ivar Rosenbergs lydarbejde, der udnytter stereoteknikkens muligheder"*.

I juni, 1970: Atter for Sonet, en LP med Day Of Phoenix. Samme år indspiller freelance teknikeren, Freddy Hansson i samarbejde med Ivar, gruppen Coronarias Dans. Hansson var også producer. LP'en udkom på EMI/Parlophone. I marts, 1971 indspiller Ivar, Gasolins tredje single, den første for

CBS.

Fra 1971 på Dortheavej 39, som "Rosenberg Studio". Samarbejdet med Hansson fortsætter. Således indspilledes i april, 1971, Poul Dissing og Burnin' Red Ivanhoe for DMC. I september endnu en LP for Sonet med Burnin' Red Ivanhoe. Samme år er det gruppen Røde Mors tur. Denne gang for EMI. I marts, 1972 fortsættes med en LP med Day Of Phoenix for Sonet. I april endnu en Sonet LP med Burnin' Red Ivanhoe. I efteråret bliver Ivar involveret i Thomas Windings film "Mor, Jeg har patienter". Han indspiller Aske Bentzons musik til denne. I filmen ses bl.a. Henrik Wolsgaard-Iversen som spiller en patient.

I 1973 igen med Hansson, endnu en LP med Coronarias Dans.

(Freddy Hansson og assistenten, Flemming Rasmussen starter eget studie, "Sweet Silence", 5.5.1976).

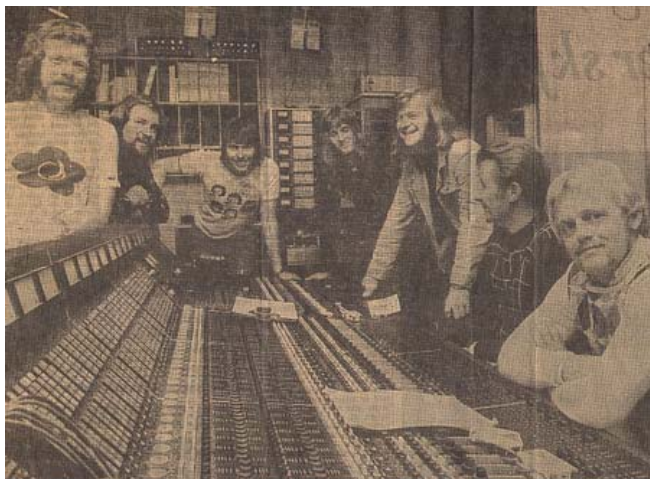
*

Her Ivars hjemmebyggede mixerpult, der var meget avanceret på den tid - og et vue ind i studiet, hvorman i baggrunden kan se Ivars Blüthner flygel. Stedet er Rosenberg Studio, Dortheavej 39, ca. i 1971. I 1976 blev flyglet skiftet ud med et kostbart og smukt Steinway, som musikerne var så glade for. Prisen var 248.000.

I 1963 køber KEK og Anders Dyrup ejendommen Dortheavej 39, Kbhvn. NV som nyt domicil for deres fælles "Sonet/Dansk Grammofon A/S". På KEK's opfordring, lejer Ivar sig ind i bagbygningen i 1971, idet Sonet flytter til Jydeholmen.

Ivar medbragte selv alt udstyr, ligesom han udbyggede dette. Men senere skulle man have en ny, meget stor mixerpult, der skulle hele tre mand høj til at få ind i studiet. Denne var finansieret af Sonet/Dansk Grammofon A/S.

Den nye mixerpult blev installeret i sommeren, 1975.

Gruppen 'Max Five': Nr. fire fra venstre, Knud Lindhard (leder), Rosenberg og Paul Bach i studiet på Dortheavej. Foto: Horsens Folkeblad, 18.10, 1975.

Som en af de første opgaver Ivar løste med dette udstyr, var en Sonet LP med Horsensgruppen, Max Five. (Producer var Paul Bach), og det foregik i september, 1975.

Knud Lindhard fortæller: "Freddy Hansson hørte os inde på Montmartre og sagde, at han gerne ville lave en plade med os. Dagen efter mødte Paul Bach op, og vi lavede så en kontrakt med Sonet. Vi var helt ellevilde af begejstring. Det var første gang et provinsorkester fik en sådan Chance! Vi gik så i gang i Ivar Rosenbergs studie. Hvad jeg husker særligt godt ved Ivars væsen var, at når jeg spurgte ham om nogle detaljer omkring lyd og balance. Derefter så han bare på mig, smilede og sagde "Stol på mig, Knud". Så vidste jeg, at alt var i orden. Og når Ivar smilede, var vi alle glade!

Samme år blev det, også sammen med Hansson, bl.a., til indspilningen af Gasolin's album "Gas 5", som anses for gruppens bedste album. Producer var Thomas Becker.

*

I studiet på Dortheavej var der to stole. Ivar brugte den ene og den anden af bl.a. Gustav Winckler. På et tidspunkt skulle sådanne stole ikke kun have fire, men fem ben - så man ikke risikerede at vælte. Man skulle jo sidde bekvemt med de betydningsfulde jobs man havde. Der havde i tidens løb siddet mange kendte mennesker i disse, og jeg ville meget gerne have en af de gamle som minde. Jeg spurgte Ivar, om jeg kunne overtage én. Jo, det kunne jeg da godt. Hvad skal den koste, spurgte jeg. "Den skal koste fem Elefant bajere", svarede han grinende - "du ved, hvor de står". Det var sådan, at lige indenfor studiet stod der en køleautomat med øl og vand. Jeg trak så de fem øller ud. Der var i øvrigt ikke ret mange vand... Ivar kunne godt lide en øl hen ad vejen, men de ting vi lavede sammen med ham, var altid fuldstændig perfekte".

*

Grunden til at pladebranchen på den tid anså Ivar Rosenberg Lydteknik for landets bedste og mest benyttede studie, var baseret på, at der netop var taget en ny 24-spors båndmaskine med en avanceret mixerpult tilknyttet, der også gav mulighed for at tilføje bl.a. ekko- og efterklangseffekt individuelt på hvert enkelt spor efter behov. Dertil kom Ivars dygtighed og store erfaring. Der blev anvendt 2" brede Ampex bånd til de grundlæggende optagelser, som efter den endelige redigering blev konverteret til ¼" masterbånd,

*

I 1977 blev der bl.a. indspillet en LP, igen for Sonet, med Maria Stenz og Niels Vigild. Hansson overtog opgaven, fordi Ivar ikke gad

Paul Bach var producer på en lang række af ovennævnte indspilninger. Han startede sin egen virksomhed, Harlekin Musik ApS, Bredgade 37, 1260 Kbhvn. K. i efteråret 1981.

(I 1978 var det Ivar, der lavede kopier af masterbåndene til bl.a. tyske Teldec's produktion af en lang række dobbelt LP'er indeholdende mange kunstnere, fra Leadbelly til Chris Barber - behørigt licenseret fra Storyville).

*

I sommeren 2009 indtræder Hans Nielsen som medlem af KEKS. Hans mødte første gang Rosenberg da han 12 år gammel var med sin far i Bispebjerg Bio, hvor denne skulle stemme Ivars flygel.

Hans fik sin uddannelse i DR som elektronik tekniker i årene 1972-1976. Samarbejdet med Ivar begyndte i 1975, hvor Ivar lejede hans udstyr og ham selv til en indspilning med Frelsens Hær i

deres tempel på Frederiksberg. Hans arbejdede så freelance for Ivar, indtil han var færdiguddannet i DR. Han blev ansat i Rosenberg Studiet 1.9.1976.

Men år forinden gik KEK/Sonet ind og blev medejere af Rosenberg Studiet med 51-49%, og begge blev aflønnet af ejerskabet. Videre fortæller Hans, at Ivar og han lavede en del 'live' optagelser, bl.a. i Montmartre, La Fontaine og diverse revyer.

Omkring årsskiftet 1978/1979 vælger Ivar at sige op. Grunden han giver er, at for meget af den musik han indspiller, er den genre, han synes mindst om, nemlig dansktop!

*

På dette tidspunkt står Ivar i gæld til KEK/Sonet/Dansk Grammofon. Gælden bliver afviklet ved, at Ivar overdrager sit flygel i studiet til firmaet. Det bliver placeret i den af svensk Sonet ejede lejlighed i Stavangergade, hvor Knudsen boede til leje. Karin Rosenberg, som var vitterlighedsvidne i forb. med overdragelsen udtaler, at familien aldrig fik en kopi af overdragelsesdokumentet. Originalen beholdt KEK. Hans Nielsen fortæller, at flyglet blev malet hvidt efter ankomsten til Stavangergade, og at han senere købte det af KEK - netop fordi det havde tilhørt Ivar.

*

Studiet blev nu omdøbt til "Studio 39", og Hans bliver indspilningschef. Hans fortsætter: "Jeg havde ikke en krone i studiet, selvom jeg burde have haft det, med den arbejdsindsats jeg lagde for dagen. Jeg kørte den butik, som havde det været min egen. Det fattede Karl bare aldrig, eller måske gjorde han og ville bare ikke belønne mig for det!"

Hans nævnes første gang mig bekendt som tekniker for Storyville i en optagelse den 20.5.1978 med Creme Fraiche Big Band (SLP 1022/STCD 101 4254). Fra april, 1981 nævnes udelukkende Hans i forbindelse med Storyville.

*

Cai Leitner nedlægger Studio 39 ca. et år efter han har fyret Hans Nielsen, omkring 1991, da det ikke gik efter hans tanker. Hans fik intet med fra Dortheavej, men startede beslutsomt sin egen virksomhed op fra grunden i 1989 under navnet "Focus Recording", beliggende Skalbakken 15 i Vanløse. (www.focusrecording.dk)

*

Hjemme ernærer Rosenberg sig blandt meget andet med at lave videokopier af pornofilm til Karl-Emil, som mente, at her var der en branche, hvor der kunne tjenes mange penge! (Allan husker, at han designede et omslag for ham til en film, der hed "Stuepigens liderligere lyster". For at kunne gøre det, havde jeg fået videoen med hjem og sad og så den sammen med teenage-sønnen, Søren. Da Gurli kom hjem, blev hun aldeles rasende...).

*

Ivar havde også på et tidspunkt indrettet et rum til videokopiering på Forhåbningsholms Allé i en bagbygning til Emmanuelkirkens Kloster. Adgangen til bygningen var fra Svanholmsvej 15. Her var også søndagsskole, hvor Karin gik som barn fra ca. 1951 til 1953.

*

(På div. plade-covers angives forsk. navne på studiet gennem årene: Rosenberg Lydteknik; Rosenberg Studio, Copenhagen; Ivar Rosenberg Sound Technic, m.fl.)

*

På et ukendt tidspunkt har Ivar også en enkelt gang været en tur i U.S.A., inviteret af et firma. Her optog han et stort orkester med kun én stereomikrofon. Han fik for denne dåd en fin præmie og et diplom!

*

Ivar Rosenberg var mest optaget af klassisk musik, men holdt også meget af traditionel jazz. Han kunne også acceptere pop, såfremt solisten, som f.eks. sangeren Gustav Winckler, som et minimum kunne synge rent!

*

Freddy Hansson: Ivar var et fantastisk menneske, og så var han i øvrigt altid på forkant med den tekniske udvikling!

*

Allan: "Jeg fik det bedste indtryk af Ivar, som var yderst professionel i sin gerning. Og frem for alt var han et meget venligt, hjælpsomt og imødekommende menneske som tror jeg de fleste, der var så heldige at lære ham at kende, vil give mig ret i. Sjældne egenskaber i en branche, som ellers kan være temmelig barsk!".

Æret være hans minde.